

13. b) Myšlení postmoderny. Kulturní pluralismus, nerozhodnutelnost významů, hra.

- již 2. pol 19. st. - kritika přístupu zbožštění člověka z moderny → zkáza člověka (až příliš moci) přítel, bůh, člověk nefungují
  - Friedrich Nietzsche a další filosofové začínají hledat něco jiného, lepšího než je člověk jako střed všeho

🔍 hledáme něco, co člověka přesahuje a rozpouští

- hra, náhoda jako základní životní princip, život nás přesahuje
- rezignuje na univerzální pravdy (sice globalizace, ale jako kompromis)
- postmoderna žije přítomností 🧑 (ponaučení z historie neexistuje, všechny velké projekty o budoucnosti (snaha o utopie) selhaly - pouhá hra na historii)
- Pravda je nekonečná hra znaků - hlavní rozdíl mezi modernou a postmodernou.
- díky tomuto ponoru do jazyka, víme že významy nekonečně prokluzují a že tutíž nějaká pevná pravda neexistuje → pravda je jen hra symbolů
  - resignuje na kategorii pravdy ❌
  - taky resignuje na kategorii rozumu ❌ (je těžké se na něj spolehnout ikdyž ho máme)
  - a na kategorii pokroku ❌

→ místo toho všeho staví hru (hru komunikace a hru kontextů)

- rozum svrhnout z vyjimečného postavení → nasouvá do popořadí jiné složky lidské osobnosti - kreativita, fantazie, imaginace a intuice

Kulturní pluralismus

- staví dialog a různé čtení světa, textualita (=svět jako text, který čte každý po svém)
- s tím, že jsou lepší a horší společnosti podle toho jak se starají o své nejslabší

-
- kontext jsou vztahy (i člověk je kontext. který vyrůstá ze svých vztahů, nedokázala bychom o sobě nic říci pokud bychom nebyli něčí)
    - individuální já má vždy menší výpovědní hodnotu nežli jeho kontext
  - pravda generovaná v massmédiích je to, co má někdo možnost opakovat → pravda je sociálně prosazené tvrzení

*M. Foucault: první kniha - dějiny šílenství

zpochybňuje Descartesovo tvrzení Myslím, tedy jsem .→ A co ti, kteří nemyslí?

Obraty, které definují filosofické myšlení posledních 150 let

---

Obrat k jazyku

Nelidský obrat

Obrat k lidskému tělu

Gnoseologická skepse

- zabývá se tím , **jak moc je svět je poznatelný**
- vnímání poznatelnosti na škále (**optimismus** →měkká skepse →**tvrdá skepse**)
- **antika** (zkoumají)
- **křesťanství** (prohlubuje tradici skrze boha, který dává všemu smysl)
- **moderna** (posedlost pokrokem a zkoumáním, univerzální pravdy→ **konečné řešení židovské otázky**)

🔔 **koncem moderny začíná tvrdá skepse** 🔔 →začíná se tvrdě lámat gnoseologický optimismus

- **postmoderna**→ **pravda neexistuje vše je jen hra znaků (skepse - tvrdá větev x měkký větev)**

Měkká větev postmoderny

- př. **Umberto Eco**
  - jsou přece pravdy, které nemusíme zpochybňovat a můžeme s nimi pracovat

Tvrdá větev postmoderny

- **Jean Baudrillard** (v dnešní době jsme v situaci, že spíše nic nežli něco)
  - převrací řecké nastavení
  - realita nám byla ukradena massmédií poprvé v dějinách
- **postanalytická jazyková škola**